

Beograd, 8. decembar 2024. u 11 časova
Zadužbina Ilije Milosavljevića Kolarca
Velika sala

Beogradske promenade

IVAN BRKLJAČIĆ – KONCERTNI JUBILEJ
autorski koncert

O jubileju:

Koncertnim jubilejom Ivan Brkljačić obeležava trideset godina od kako je prvi put, svirajući svoje kompozicije, nastupio u Velikoj sali Kolarčeve zadužbine. Taj koncert je održan 11. decembra 1994. godine u terminu od 11 časova i na njemu je Brkljačić svirao *Tri minijature (Prelid i dva skerca)* za klavir solo. Simbolično, skoro tačno u dan trideset godina kasnije, Ivan Brkljačić, sada kao zreli kompozitor srednje generacije, koncertno obeležava svoj jubilej.

Koncert je pripremljen i realizovan u saradnji i uz podršku *Kolarčeve Zaduzbine, Sokoja i Legata Slavenskog*

Program koncerta:

1. ***Knjaževačka sonata, II stav (U sjaju Timoka)*** za violinu i klavir (2021)

Dušan Panajotović, violina i Ivan Brkljačić, klavir

O delu:

Napisana za sjajnog violinistu, rođenog Knjaževčanina, Dušana Panajotovića, kompozicija istovremeno koketira sa značajnim delovima grada Knjaževca i sa folklorom knjaževačkog kraja. Tako je I stav, pod nazivom *Rumeni Gurgusovac* vezan za Kulu Gurgusovac i za kolo Rumenku, II stav za reku Timok, a III stav, koji ima naziv *Laskavac sa Banjice*, za knjaževačku Banjicu i kolo Laskavac. I stav je premijerno izveden u Knjaževcu, u leto 2021. II stav svoje premijerno izvođenje ima na današnjem koncertu.

2. ***Zvrk*** za pikolo i klavir (2019) Snježana Pavićević, pikolo i Vanja Šćepanović, klavir

O delu:

Napisan za pikolistkinju Beogradske filharmonije Snježanu Pavićević, ovaj muzički zvrk, aludirajući na dečju igračku koja se vrti oko svoje ose (čigra), istovremeno predstavlja mali, ali veoma moćan, snažan, virtuozan, pokretljiv i dinamičan instrument kakav je pikolo, kao i ljudsku osobinu koju sam, stvarajući ovu kompoziciju, prepoznao kod divne pikolistkinje Snježe. Nakon veoma uspele turneje po Sjedinjenim državama (Njujork, Boston i Vašington) i Kanadi (Toronto), koju su imali tokom oktobra, gde su četiri puta izveli *Zvrka*, danas je duo pred beogradskom publikom.

3. ***4 lica doktora Dila*** za čembalo solo (2013)

Milan Popović, čembalo

O delu:

Kompozicija je napisana na temu diletantizma, koji Brkljačić tretira kao veoma opasnu pojavu, infiltriranu u mnoge sfere društva, koja (uz neznanje) ukupno društvo izuzetno skupo košta. Sadrži četiri stava, sa naslovima: I – *Ego* (ja), II – *Novac* (on), III – *Kič* (ti) i IV – *Trajna šteta* (mi). Iako je bilo nekoliko uspešnih interpretativnih tumačenja ove kompozicije, Brkljačić smatra da je najautentičnije upravo čembaliste Milana Popovića koji će nastupiti na današnjem koncertu. Sa njim je Brkljačić 2021. godine ekranizovao video spot za ovu kompoziciju (pogledati na Brkljačićevom You Tube kanalu).

4. **Vetrokaz** za harmoniku i klavir (2017)

Miodrag Đorđević, harmonika i Jovana Radovanović, klavir

O delu:

Kompozicija je nastala kao segment diptiha koji sa kompozicijom *Dobar vetar* za solo harmoniku čini zajedničku, jedinstvenu celinu. Obuhvata ideju nepredvidivosti duvanja vetra (pravac, smer, jačina, momenat nastajanja, itd) usled čega postoje i aleatorički, tj. improvizacioni elementi koji dozvoljavaju izvođačima određeni stepen kreacije (naročito u poslednjem stavu). Osmišljena u formi svite, sa sedam stavova koji su omeđeni kratkim preludijumom, interludijumom i postludijumom, kompozicija se rasprostire u vrednostima između 0,2 i 13 (i više) bofora (merna jedinica za snagu vetra), koje neophodno stoje uz oznake tempa.

Takođe, *Vetrokaz* simboliše ovaj naš balkanski prostor na kojem svakakvi vetrovi duvaju donoseći dobro i zlo, priyatnost i dramu, zamućenje i pročišćenje, mir i nemir...

5. **Komad, kolač, kolaž** za klavir četvororučno (2016)

duo LP (Sonja Lončar i Andrija Pavlović)

O delu:

Kompozicija je nastala sa posvetom klavirskom duu *LP*, povodom tadašnjeg ulaska njihovog dua u mangupske, takozvane „tinejdž“ godine, kao simbolični slatki dar, sa puno čokolade i šlaga, sa sve trešnjom na vrhu. U kompoziciji su, između ostalog, prisutni elementi teatra, manifestovani kroz vizuelnu aktivaciju svih dvadeset prstiju koji učestvuju u procesu izvođenja, kao i kroz svojevrsnu borbu za fizički prostor svakog od članova klavirskog dua.

6. **Cutting Edge** za flautu, bariton saksofon i klavir (2004) Marko Sretenović, flauta,

Milan Savić, bariton saksofon i Neda Hofman-Sretenović, klavir

O delu:

Kompozicija (prevod naslova bi bio *Oštrica*) je napisana za slovenački trio *Slavko Osterc* i inspirisana je fenomenom nezadovoljstva. Muzički tok je zasnovan na četiri psovke, kojima se gradi ciklična forma u četiri stava. Ovom kompozicijom nisam želeo da budem nepristojan ni prema izvođačima, a još manje prema publici, već mi je želja bila da realnost i svakodnevicu oko svih nas, a samim tim i prisustvo psovki, bez obzira koliko pokušavali da budemo imuni na njih, prenesem u muzički materijal i tako ih ozvučim. Trio sastavljen od međusobno prilično udaljenih instrumenata (flauta, bariton saksofon i klavir), u kojem se svaki bori za svoj integritet, delovao mi je vrlo zgodno za to.

7. ***Kuvada*** za violinu, klarinet i klavir (2012)

Aratos trio: Katarina Popović, violina, Mihailo Samoran, klarinet i Vanja Šćepanović, klavir

O delu:

Kuvada u pojedinim kulturama predstavlja običaj da muškarac za vreme ženine trudnoće oponaša njeno drugo stanje. U medicini poznat kao *sindrom kuvada*, on podrazumeva da mnogi partneri trudnica dobijaju niz simptoma i proživljavaju promene slične onima koje su karakteristične za trudnoću (promene raspoloženja, želje za određenom hranom, grčevi, itd). Smatra se da ovaj sindrom „pogađa“ najmanje deset procenata partnera trudnica. To može da bude neugodno iskustvo koje posledično izaziva niz komičnih situacija.

Kompozicija je napisana po porudžbini trija *Pokret* zahvaljujući kojem su upriličena brojna izvođenja širom sveta. Organizovana je u okviru jednostavačne forme, a muzički tok predstavlja zvučnu imaginaciju psihološkog stanja kuvade, sa spektrom najrazličitijih asocijacija koje upućuju na moguće situacije u kojima se muškarac nalazi za vreme kuvade.

Nakon veoma uspešnih ovogodišnjih nastupa u Kini i Portugalu, današnje izvođenje će upriličiti trio *Aratos*, na čijem se stalnom repertoaru *Kuvada* takođe nalazi.

8. ***Tri minijature (Prelid i dva skerca)*** za klavir solo (1993/94) Ivan Brkljačić, klavir

O delu:

Jedna od prvih kompozicija koje je Brkljačić napisao i jedina kompozicija sa koncerta iz decembra 1994. godine. Sve tri minijature odišu visokim stepenom mladalačkog zanosa, energije i ambicioznosti. *Prelid* počinje timpanskim udarcima u forte dinamici, nakon kojih se izlaže glavna linija smeštena u relativno nizak registar klavira. Ona u širokom luku, smeštena u rubato karakter, narasta do finalnog praska. *Prvi Skerco*, kroz pulsaciju u okviru šest osmina i Presto tempo gradi energetske luk zasnovan na kvartnim vertikalama i hromatskim pokretima u melodiji. *Drugi Skerco* (koji je u proširenoj verziji postao završni stav Brkljačićeve kompozicije *13 Beogradskih humoreski* za klavir solo) sadrži elemente folklorne, smeštene unutar „nepravilne“ pulsacije 3+2+3 osmina. Ovičena gustim akordima u deonici leve i karakterističnim predudarima u deonici desne ruke, melodija narasta do svog maksimuma.

O kompozitoru:

Ivan Brkljačić, redovni profesor Fakulteta muzičke umetnosti u Beogradu, komponovanjem se bavi u protekle tri decenije. Studirao je kompoziciju na Fakultetu muzičke umetnosti, gde je diplomirao 2001. godine u klasi prof. Srđana Hofmana, magistrirao 2005. u klasi prof. Zorana Erića i doktorirao 2012. na temu *Istar – ciklus nascentnih muzičkih karikatura za scensko izvođenje u pozorišnom dekoru*, pod mentorstvom prof. Srđana Hofmana. U periodu od 2015-2024. godine obavljao je dužnost prodekana za nastavu Fakulteta.

Brkljačićeve kompozicije su deo koncertnih repertoara u Beogradu i brojnim gradovima u Srbiji. Između ostalih, izdvajaju se sledeća izvođenja: premijera klavirskog koncerta *IT!* sa Aleksandrom Šandorovim, Bojanom Sudićem i Simfonijskim orkestrom RTS-a; premijera koncerta za saksofon *LOVE!*, sa Milanom Savićem, Danijelom Rajsčinom i Beogradskom filharmonijom; izvođenje kompozicije *Otkuaj davno zaboravljenog sata* u tumačenju dirigenta Feliksa Mildembergera, a u okviru obeležavanja sto godina postojanja Beogradske filharmonije; te autorski koncerti održani u Studentskom kulturnom centru (2016), Narodnom pozorištu u Beogradu (2023) i Legatu Slavenkog (2024).

Takođe, Brkljačićeve kompozicije izvođene su u dvadeset tri države Evrope, u Sjedinjenim Američkim Državama, Kanadi, Brazilu, Argentini, Japanu, Kini (uključujući i Hong Kong), Rusiji i Australiji. Između ostalih, izdvajaju se: premijera kompozicije *JINX* za kamerni ansambl u Ostravi (Češka Republika) i izvođenje iste kompozicije u Sidneju (Australija) na otvaranju festivala *Svetski dani nove muzike*; *Kuvada* za klarinetski trio na Konzervatorijumu *Santa Čecilija* u Rimu (Italija); *Petar & Njujork* za glas i saksofon u Sali *Marc A. Scorca Hall – Opera America* u Njujorku (SAD); premijera kompozicije *Komad, kolač, kolaž* za klavir četvororučno u Sali konzervatorijuma u Vigu (Španija); *Eleganza nuova* za kamerni gudački orkestar u koncertnom prostoru *Kaisersaal der Klaviergalerie* u Beču (Austrija); premijera kompozicije *Daleki grad na vodi* za dve harfe u Sali *APA Studio Theatre*, u Hong Kongu; *Veliki kazan* za kvartet udarača, izvođenja na četiri festivala: *Ljubljansko leto*, *Zagrebački bienale*, *Klarafest – Brisel* i *Bemus - Beograd*; *Žuti Santa (Yellow Clown)* izvođenje u Brižu, (Belgija), Sala *Concertgebouw* u okviru Festivala *Svetski dani nove muzike*; *Flobclhoffy* za duvački kvintet, na festivalu *SIMN – International New Music Week*, u Bukureštu (Rumunija); Izvođenje tri Brkljačićeve kompozicije: *Kuvada*, gudački kvartet *Mokranjac* i *13 Beogradskih humoreski* u salama Nacionalne biblioteke i Fakulteta za muziku u Buenos Airesu (Argentina).

Ivan Brkljačić je komponovao muziku za preko četrdeset pozorišnih predstava (*64, Trst, Bog masakra, Ranjeni orao, Ribarske svađe, Amadeus...*), igrani film (*Ustanička ulica*) i TV seriju (*V efekat*).

Dobitnik je Mokranjčeve nagrade, Statuete Sofest festivala i nagrade časopisa Muzika klasika.

Učestvovao je u međunarodnim projektima Musma, Erasmus + i Demuzis.

Delovao je u telima Udruženja kompozitora Srbije i Međunarodne tribine kompozitora, a trenutno je aktivan u organima i komisijama Sokoja.

Ivan Brkljačić se više od dvadeset godina bavi pedagoškim radom, kroz fokus na predmetima Muzički oblici i Aranžiranje. Kao rezultat bavljenja pedagogijom nastao je udžbenik pod nazivom *Od Muzičkog toka do muzičke forme*. Objavljen je u Beogradu 2022. godine.